

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2021

aruandeaasta lõpp: 31.12.2021

sihtasutuse nimi: sihtasutus Eesti Koostöö Kogu

registrikood: 90007081

tänava nimi ja maja number: Toom-Kooli tn 17

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10130

e-posti address: info@kogu.ee

veebilehe address: http://www.kogu.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	16
Bilanss	16
Tulemiaruanne	17
Rahavoogude aruanne	18
Netovara muutuste aruanne	19
Raamatupidamise aastaaruande lisad	20
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	20
Lisa 2 Raha	21
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	22
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	22
Lisa 5 Kasutusrent	22
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	23
Lisa 7 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	23
Lisa 8 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	24
Lisa 9 Mitmesugused tegevuskulud	25
Lisa 10 Tööjõukulud	25
Lisa 11 Seotud osapooled	25
Aruande allkirjad	26
Vandeauditori aruanne	27

TEGEVUSARUANNE 2021

SA Eesti Koostöö Kogu
Toom-Kooli 17, Tallinn
info@kogu.ee
www.kogu.ee

Kokkuvõte 2021. aastast:

1. **Avaldasime** esmakordse kogumiku „Taasiseseisvunud Eesti kolm aastakümnet inimarengu luubi all“, mis annab ülevaate Eesti inimarengu aruannete sisust ja mõjust perioodil 1995-2020.
2. **Käivitasime** vaimse tervise ja heaolu teemalise inimarengu aruande 2023 ettevalmistava ja sisulise etapi. Sõlmisime Sotsiaalministeeriumiga EIA väljaandmiseks toetuslepingu.
3. **Käisime** „Kodukoha kompassiga“ läbi 7 maakonnalinna, näituse raames toimus 15 seotud üritust.
4. **Otsisime** lahendusi Rahvaalgatus.ee turvalisuse ja jätkusuutlikkuse tagamiseks.
5. **Tähistasime** Rahvaalgatus.ee viiendat sünnipäeva.
6. **Populariseerisime** kohalik.rahvaalgatus.ee lehte ning panustasime sellealase teadlikkuse tõstmisesse kohalikes omavalitsustes.
7. **Jätkasime** edukat „Koolide kaasava eelarve“ koostööprojekti ja olime noorte demokraatia eestkõneleja.
8. **Korraldasime** oma põhitegevust populariseerivaid avalikke üritusi (Rahvaalgatus.ee sünnipäev ja Arvamusfestivali arutelu).
9. **Lansseerisime** Eesti Koostöö Kogu uue visuaalse identiteediga kodulehe.

EESTI INIMARENGU ARUANNE 2023. Vaimne tervis ja heaolu

- 2021. aasta veebruaris valis Eesti Koostöö Kogu nõukogu avaliku konkursi teel välja EIA 2023 peatoimetaja, kelleks sai Merike Sisask (TLÜ).
- Tegevkontori ja peatoimetaja koostöös disainiti kogu aruande koostamise ja väljaandmise teekaart (2021-2023) koos esmase kontseptsiooni (EIA lähenemine vaimsele tervisele ja heaolule), ajaplaani, toimetajaskonna ja assistendi valiku ning artiklite eelkavandite juhendite välja töötamisega.

- 28.04.2021 toimus ZOOMi keskkonnas I koosloomeüritus, kuhu lisaks toimetajatele tuli kokku ligi 60 valdkonna eksperti, poliitikakujundajat, teadlast ja praktikut. Erinevates Zoomi töötubades arutati iga peatüki toimetaja juhtimisel peatüki võimalikku fookust, olulisemaid sisublokke, teemasid, võimalikke kirjutajaid. Arutelu avas sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo ja “Psühho-sotsiaalne keskkond ning vaimne Tervis ja heaolu” töötoas osales ka haridusminister Liina Kersna. Koosloomepäeva eesmärk oli muuta EIA protsess avatumaks ja koosloomelisemaks ning saada sisend ühiskondlikust ootusest EIA-le.
“EIA toimetajatel oli küll olemas esmane omapoolne nägemus, mida peatükid ja artiklid võiksid sisaldada, kuid töötubade aruteludest tuli juurde nii palju põnevaid ja olulisi ideid. Ainult sellistest koosloomelistest aruteludest saavadki sündida ühistel väärtustel põhinevad, suured ning paljusid inimesi kõnetavad asjad.” Merike Sisask
- **11.06** lõpliku EIA kontseptsiooni ja autorkonna kinnitamine Eesti Koostöö Kogu nõukogus.
- **juunis** valmisid esmased artiklite ja peatükkide sissejuhatuste eelkavandid, mille vaatasid läbi ja tagasisidestasid 5 retsensenti: Kairi Kasearu, Kadri Haljas, Liisi Ausmees, Grete Arro, Kristjan Port.
- **30.06** kohtub Viljandis hübriid-töötoas esmakordselt kogu autorkond.
- **15.10** peatoimetaja, EKK tegevkontori ja toimetajate kohtumine hübriidis.
- EKK tegevkontori juhtimisel sõlmiti vahemikus august kuni detsember kõikide autoritega lepingud
- Vahemikus September- detsember sai välja valitud tehnilise etapi partnerid: keeleteoimetus ja tõlge Refiner Translation OÜ, kujundus ja küljendus OÜ Disaincorp. Digitaalse aruande partner selgub 2022.a
- 2021. a lõpuks sai suurem osa artikleid esialgsel mustandkujul valmis (lähtuvalt EIA kontseptsioonist, artikli eelkavandist ja retsensiooni tagasisidest).

Lisaks edukale ja sisukale EIA 2023 protsessi käima lükkamisele sõlmisid Eesti Koostöö Kogu ja Sotsiaalministeerium omavahel EIA toetuslepingu, millega tagatakse aruandesse panustavatele teadlastele töötasud. See on esimene sellelaadne toetus, mida Eesti Koostöö Kogu inimarengu aruande väljaandmiseks saab.

Eesti inimarengu aruanne 2023 meedias:

23.03.2021 Eesti Päevaleht. [Järgmise Eesti inimarengu aruande peatoimetaja on Merike Sisask:](#)

09.06.2021 Eesti Ekspress. Psühholoog Merike Sisask: „Aiatöö kuulub hea elu juurde“

11.11.2021 Personaliuudised. [Need õppetunnid toovad õnne ja rahulolu. Intervjuu Merike Sisaskiga.](#)

RÄNDNÄITUS „KODUKOHA KOMPASS“

2020. aasta suvel ilmunud Eesti inimarengu aruanne 2019/2020 „[Linnastunud ühiskonna ruumilised valikud](#)“ (peatoimetaja Helen Sooväli-Sepping) mõtestas 21. sajandi Eesti ruumilist olukorda ning selle seoseid heaolu, tervise ja demokraatiaga.

Kannustatuna teadlaste sõnumitest ja vajadusest inimarengu aruannet ühiskonnas populariseerida, käivitas Eesti Koostöö Kogu 2020. augustist 2021. aasta novembrini EIA jätkuprojekti „Kodukoha kompass“.

„Kodukoha kompass“ oli läbi kümne Eesti maakonna keskuse rännanud näitus, mis avas linnaruumi ja inimeste heaolu vahelisi seoseid ning kutsus kohalikke kaasa mõtlema, millega ollakse oma linnas rahul ja milles nähakse veel arenguruumi. Kodukoha üle mõtlemiseks pakkus näitus 8 teemat: liikumine ja ligipääsetavus; tänav ja ruum; loodus ja keskkond; tegevused ja aktiivsus; eluase; kogukondlik suhtlus ja paigaidentiteet; turvalisus; vastutus ja osalus.

Nendest teemadest tõukuvatele küsimustele said kohalikud märkida kompass-kettale oma vastuse. Igas linnas näitas kohalike hinnang ära valdkonnad, millega on inimesed kodukohas rahul ja milles nähakse veel arenguruumi. Näitus oli avatud maakonna keskraamatukogudes, et tõsta raamatukogu kui hea demokraatliku avaliku ruumi rolli ja nähtavust kogukonna kokkutoojana ning soodustada seal kohalikku elu puudutava arutelu toimumist.

„Kodukoha kompassi“ näitus aitas:

- Inspireerida kogukondi ja tõsta elanike teadlikkust avalikust ruumist ja selle mõjust igaühele
- süsteemselt mõelda oma linna avalikule ruumile (kompass-ketta 8 teemat)
- soodustada avaliku ruumi teemalisi kohalikke sündmusi, arutelusid, töötubasid, ruumieksperimente;
- soodustada KOV ja kogukonna vahelist koostööd ja dialoogi
- tõsta teadlikkust raamatukogust kui heast avalikust ruumist
- tõsta noorte teadlikkust enda vajadustele vastavast avalikust ruumis

Näituse paigad: Paide (august 2020), Rakvere (oktoober 2020), Narva (november-detsember 2020), Põlva (jaanuar 2021), Võru linn ja vallad (veebruar 2021), Rapla (mai 2021), Kuressaare (juuni 2021), Kärdla (august 2021), Valga (september 2021), Viljandi (oktoober- november 2021).

Kompass-ketta tulemused: Näituse raames kompass-kettale kogutud kohalike tagasiside viitas sarnastele probleemidele ja arenguvajadustele: väikelinnades on puudu nüüdisaegsetest elupindadest, kohalike kaasamine elukeskkonda puudutavatesse otsustesse on madal, puudu on jalakäijasõbralikkust ja kogemusterikkast tänavaruumist. Ootuspäraselt on 10 väikelinna elanikud kõige kõrgemalt hinnanud rohelisust ning mugavat ligipääsu looduskeskkonnale ja turvalist ning puhast linnaruumi.

Näitusega kaasnenud sündmused 2021. aastal:

- **11.02.2021 Võru** „Kuidas luua elurikast keskkonda linnas ja maal“. Merle Karro-Kalberg, Anna-Liisa Unt, Karin Bachmann (koostöös Võrumaa Arenduskeskusega)
- **15.02.2021 Võru** noortele demokraatiatrenn. Ave Habakukk (koostöös Võrumaa Arenduskeskusega)
- **17.02.2021 Haanja** „Kuidas kogukonnas arutelusid pidada?“ Teele Pehk (koostöös Võrumaa Arenduskeskusega)
- **18.02.2021 Antsla** „Kuidas sina saad otsuseid mõjutada? Teele Pehk (koostöös Võrumaa Arenduskeskusega)
- **18.02.2021 Vastseliina** „Linn, avalik ruum ja tervis“. Helen Sooväli-Sepping (koostöös Võrumaa Arenduskeskusega)
- **25.02.2021 Võru linn** „Kõik teed viivad keskväljakule“ Elo Kiivet (koostöös Võrumaa Arenduskeskusega)
- **26.02.2021 Värskä** „Mis kasu on väikelinnas kultuuripärandist?“ Nele Dresen (koostöös Võrumaa Arenduskeskusega)
- **07.06.2021 Rapla** „Kõik teed viivad keskväljakule“. Elo Kiivet
- **02.07.2021 Kuressaare** "Mis kasu on väikelinnas kultuuripärandist?" Nele Dresen
- **13.09.2021 Valga** "Kõik teed viivad keskväljakule". Elo Kiivet (koostöös Valva vallavalitsusega)
- **14.10.2021 Viljandi** "Kuidas sina saad otsuseid mõjutada" Kai Klandorf. (koostöös Loov Viljandiga)
- **9.11.2021 Viljandi** "Kuidas kogukonnas arutelusid pidada". Teele Pehk (koostöös Loov Viljandiga)
- **16.11.2021 Viljandi** "Mis kasu on väikelinnas kultuuripärandist?" Nele Dresen. (koostöös Loov Viljandiga)
- **23.11.2021 Viljandi** "Kuidas linn toetab füüsilist ja vaimset tervist". Helen Sooväli-Sepping (koostöös Loov Viljandiga)

- **26.11.2021 Narva** "Kuidas sina saad otsuseid mõjutada" Maria Derlõšš (ära jäänud loeng 2020. aastast)

Näituse tulevik: 2022. aasta esimeses pooles koondame näitus sisumaterjalid, mis Eesti Koostöö Kogu „Kodukoha kompassi“ näituse jaoks valmistas, kompass-ketta kohahindamise metoodika kirjelduse ja visuaalid terviklikuks e-käsiraamatuks. Lisaks liidame käsiraamatusse ka koostöös MTÜ-ga Elav Tänav loodavad linnaruumi elavdamise heade praktikate kirjeldused. Inspiratsioonilaeka eesmärk on pakkuda lihtsaid, eripalgelisi ja Eestis kasutatud lahendusi, kuidas luua kodukohas atraktiivsemat, inimsõbralikumat ja kaasavamalt linnaruumi.

Kodukoha kompass meediakajastus:

03.01.2021 Lõuna-Eesti Postimees. [Rändnäitus Kodukoha kompass jõuab Lõuna-Eestisse.](#)

29.01.2021 Lõuna-Eesti Postimees. Näitus kutsub võrulasi märkame oma linnaruumi

29.01.2021 ETV Terevisioon. Intervjuu Kairi Tilgaga seoses näitusega „Kodukoha kompass“

06.02.2021 Võrumaa Teataja [Kodukoha kompass jõudis kolmapäeval Võrru](#)

11.03.2021 ETV. [Nova „Võrumaa noored katsetasid demokraatiatrenni“](#)

14.05.2021 Rapla Teataja. Kodukoha kompass jõudis Raplasse

13.05.2021 Virumaa Teataja. Rakverre tuleb lilleniit!

17.05.2021 Tre Raadio. [Aktuaalne Raplamaal. Intervjuu Kairi Tilgaga seoses näituse „Kodukoha kompass“ jõudmisega Raplasse](#)

19.05.2021 Raplamaa Sõnumid. Näitus inimeste heaolu ja linnaruumi vahelistest seostest

09.06.2021 Raplamaa Sõnumid. Hea avalik ruum on kasulik kõigile

01.07.2021 Saaremaa Teataja. Mida arvad oma kodukohast?

13.08.2021 Hiiu leht. Kompass aitab avalikus ruumi suunda leida.

09.08.2021 ERR. [Heast avalikust ruumist rääkiv rändnäitus „Kodukoha kompass“ jõuab Kärdlasse](#)

EESTI INIMARENGU ARUANNE 25

Eesti Koostöö Kogu tellimisel analüüsis ja võrdles emeriitprofessor Marju Lauristin 25 aasta jooksul ilmunud Eesti inimarengu aruannete (1995-2020) teemasid ja põhijäreldusi ning andis hinnangu aruande mõjule ühiskonnas. „Taasiseseisvunud Eesti kolm aastakümnet inimarengu luubi all“ on mastaapne analüütiline ülevaade Eesti arengust viimase veerandsajandi jooksul – vaese siirdeühiskonna teekonnast maailma ühe kõrgeima

inimarenguga riikide sekka. Tegemist on ainulaadse kroonikaga, justkui Eesti lähiajaloo, mis annab pildi ühiskonna muutumisest 25 aasta jooksul. See näitab, milliste keeruliste väljakutsete ja valikute ees me oleme riigina olnud ning milliseid lahendusi on sotsiaalteadlased järjekindlate pingutustega pakkunud, et riigi arengule kaasa aidata. Kokkuvõtte koostaja, emeriitprofessor **Marju Lauristini** sõnul on Eesti riik jõudnud 25 aasta jooksul kõrgelt arenenud riikide sekka ning meie oodatav eluiga on tõusnud 10 aastat. See on rahva tervise ja heaolu veenvaim näitaja. Lisaks veel viimastel aastatel tekkinud rändepööre, mis on tunnistus sellest, et Eestis on konkurentsivõimeline elukvaliteet. Samas nendib Lauristin, et Eesti jõudmist inimarengu „kõrgliigasse” pidurdavad meile kõigile tuttavad probleemid, millele teadlased on vastuseid pakkunud veerand sajandit, kuid on jätkuvalt lahenduseta. **Nendeks on kahanev ja vananev rahvastik, sotsiaalmajanduslik ebavõrdsus, venekeelse elanikkonna lõimumine, ääremaastumine ja innovatsiooni takerdumine ühiskondlikesse vastuoludesse.**

Nagu inimarengu aruannete analüüs näitab, nõuab keeruliste probleemide samm-sammuline teadvustamine ja lahendamine vähemalt põlvkonna jagu ettenägemist, teaduse ja ekspertide suuremat panust riigivalitsemisesse, ühiskonna konsolideerumist ning riigimeheliikkust erakondliku egoismi asemel. Sageli takerdub nende probleemide lahendamine Eesti ühiskonna – nii poliitikute kui ametnike, ettevõtjate aga ka kodanikuühenduste – vähese koostöövõime tõttu või aegunud arusaamade, sealhulgas iganenud ideoloogiliste dogmade tõttu.

Eesti inimarengu aruandega sai alguse sotsiaalteaduste 25- aastane edulugu Eestis, lisaks ka eesti keele kui teaduskeele edulugu. Selle aja sisse on mahtunud kokku 18 aruannet. Teemadering, mida inimarengu aruanne on aastate jooksul käsitletud, on olnud lai – alustades väljakutsetega majanduses, tööhõives ja hariduses, lõpetades keeruliste küsimustega rahvastiku arengus, keele küsimustes, kultuuris ning meedias. Kokku on 18 aruande valmimisse panustanud 282 teadlast ja kuus peatoimetajat: Marju Lauristin, Mati Heidmets, Erik Terk, Raivo Vetik, Tiit Tammaru ja Helen Sooväli-Sepping.

Täismahus kogumik: „Taasiseseisvunud Eesti kolm aastakümnet inimarengu luubi all. Ülevaade Eesti inimarengu aruannete sisust 1995–2020“ (prof Marju Lauristin 2021).

- **jaanuar- märts:** käsikirja keeleline toimetamine, kujundamine, küljendamine (Eesti Koostöö Kogu)
- **9. märts** kogumiku avalik kommunikatsioon ja esitlus ETV arutelusaates “Suud puhtaks”. Saade toimus koostöös Eesti Koostöö Koguga ja seal osalesid kõik senised inimarengu aruannete peatoimetajad: Marju Lauristin, Mati Heidmets, Erik Terk, Raivo Vetik, Tiit Tammaru ja Helen Sooväli-Sepping.

EIA 25 meediakajastus:

09.03.2021 ERR. [ETV „Suud puhtaks“](#)

09.03.2021 ERR. [Lauristin: inimarengu aruandes toodud probleemid lahenevad koostöös](#)

09.03.2021 ERR. Raivo Vare: [Eesti inimarengu aruande suurim väärtus](#)

09.03.2021 Maaleht. [Marju Lauristin. Eesti on muutunud mugavaks: vajame hüpet uuele tasemele.](#)

10.03. 2021 KUKU [hommikuprogramm intervjuu Helen Sooväli Seppinguga seoses EIA 25. aastapäevaga.](#)

10.03.2021 Postimees. [25 aastat inimarengu aruandeid näitavad Eesti edulugu](#)

28.04.2021 ERR [Külli Taro: ehk me siiski ei taha olla tavaline riik, mis käitub tavaliselt](#)

14.05.2021 Sirp. [Marju Lauristin: Riigivalitsemine vajab uuenduskuuri](#)

RAHVAALGATUS.EE JA OSALUSDEMOKRAATIA

2021. aastal oli EKK üks eesmärke kasvatada Rahvaalgatus.ee (nii riigikogu kui kohaliku omavalitsuse tasandi) nähtavust, mõju ja kommunikatsiooni.

Ühtlasi otsisime aasta vältel erinevate osapooltega konsulteerides võimalust tagada Rahvaalgatus.ee tehnilisele arendusele ja turvalisuse jätkusuutlik mudel. Taotlesime koos Vabariigi Presidendi Kantseleiga IKT strateegiale majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumilt lisarahastust Rahvaalgatus.ee turvatestimise jaoks. Aasta lõpus tehti positiivne otsus ning 2022. aastal on plaanis ellu viia Rahvaalgatus.ee turvatestimine.

- **aasta alguses** teostasime riigikogule esitatud kollektiivsete pöördumiste mõjuanalüüsi, kaardistades alates 2014. aastast, [seaduse](#) kehtima hakkamise ajast, kodanike esitatud pöördumiste menetlusinfo ning komisjonide tehtud otsused.
- **5. märtsil** korraldasime koostöös Vabaühenduste Liiduga Hea Kodaniku Klubi sarja raames virtuaalse vestlusõhtu "[Kuidas jõuda oma mõtte või murega otsustajateni?](#)". Sündmusega tähistasime Rahvaalgatus.ee 5. sünnipäeva. Sündmuse raames arutlesid Riigikogu sotsiaalkomisjoni aseesimees Helmen Kütt, MTÜ Nähtamatud Loomad president Kristina Mering ning Mürilehe tegev- ja sotsiaaliatoimetaja Henri Kõiv Rahvaalgatus.ee mõju üle muutuste esile kutsumisel, hindasid selle tööriista vajadust ning arutlesid osalusdemokraatia tuleviku üle. Vestlusõhtu toimus otseülekande vahendusel Eesti Koostöö Kogu Facebooki lehel.

- **Koostöös** Müürilehega oli ajalehe märtsinumbris fookuses Eesti demokraatia tervis. Põhiloona ilmus selles artikkel [„Seaduseloome ahtad väravad- jala saab vahele igäüks, edasi ainult võimekad“](#), mis kriitiliselt vaatas Rahvaalgatus.ee esimesi aastaid ja tõi välja, et: „*viie aasta jooksul toimunud kohtumisi algatajate ja seadusandja vahel võiks nimetada eri kultuuride põrkumiseks, kus alles otsitakse ühist keelt*“.
- Sünnipäevapidustuste raames ilmus ERR portaalis EKK demokraatia valdkonna eksperdi [arvamuslugu](#) pöördumisele kogutud allkirjade tegelikust mõjust.
- aasta vältel lõime kaasa erinevates osalusdemokraatiat edendavates algatustes ning võrgustikes (nt Avatud valitsemise partnelus, Euroopa kodanikualgatus) ja panustasime valdkonna edendamisse rahvusvahelistes uuringutes osalemise kaudu. Rahvaalgatus.ee kogemust analüüsi organisatsiooni European Liberal Forum koostatud raportis [„Next level participation. Citizen-driven e-democracy tools“](#) ning Solonian Democracy Institute raportis ["Digital Democracy Report 2021"](#).
- Osalesime üle-eestilises Annetamistalgute aktsioonis, kus kogusime toetust Rahvaalgatus.ee portaali töös hoidmiseks.
- **14.08.2021** korraldasime Arvamusfestivali Kogukondade alal arutelu [“Aktiivsed kogukonnad kui vaktsiin ääremaastumisele. Kuidas toetada kogukonnaelu?”](#).

Oma aruteluga otsisime vastuseid, kuidas kaasamine ja koostöö aktiveerivad kogukondi ja mida see kohalikule arengule tähendab.

2020. aasta Eesti inimarengu aruande üks tulevikustsenaarium oli „Isemajandav Eesti“, mis manas silme ette pildi riigist, kus kaugtöövõimalused ning uuskogukondlik eluviis on suure osa eestlasi viinud tagasi maale elama. See on olnud võimalik, sest kogukonnad on tugevad ja isemajandavad, valitseb koostöine suhtlus valitsejate ja kodanike vahel, vajadused teenuste järele on rahuldatud digitaalsete lahendustega. Uurisime, kas meil on lootust liikuda uuskogukondliku isemajandava Eesti poole ja mis loob atraktiivset maaelu ja pakub elukvaliteeti, mis paneb meid linnadest maale kolima? Aruteluringis osalesid: Aet Annist, Ivika Nõgel, Kertu Vuks ja Jan Teevet. Arutelu juhtis Sigrid Solnik.

Arutelust toimus otseülekanne ka Eesti Koostöö Kogu Facebookis vahendusel.

Rahvaalgatus.ee kui kohalikul tasandil kaasarääkimise võimaldaja

[Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse \(KOKS\) § 32](#) tulenev õigus algatusi kohalikul tasandil esitada on aina levivam viis kohalikus valitsemises kaasa rääkimiseks. Kuigi seaduses on antud õigus kirjas juba aastast 1993, on algatuste esitamise populaarsus kasvanud viimase 1,5 aasta jooksul peamiselt tänu Rahvaalgatus.ee platvormile, mis võimaldab kodanikel mugavalt digitaalsete allkirjade kogumise näol oma õigusi rakendada. 2021. aasta jooksul keskendusime:

- kohaliku omavalituse tasandil kaasaráäkimise õiguse populariseerimisele;
- lähtuvalt praktilisest kogemusest panustasime ja rääkisime kaasa KOKS muutmise eelnõu loomise protsessis;
- pidasime läbirääkimisi erinevate osapooltega (Siseministeerium, Rahvastikuregister), et lihtsustada praktikas algatuste esitamise protsessi;
- nõustasime ükshaaval kohalike pöördumiste algatajaid ja ka vastuvõtvaid omavalitsusi;
- tagasiside ja kogemuste põhjal täiendasime jooksvalt teenust;
- panustasime ettepanekutega rahandusministeeriumi loodud kohalike omavalitsuste teenuste olukorrast ülevaadet andva portaali minuomavalitsus.fin.ee tagasisidestamise;
- novembris alustas asutuse juures tööd praktikant, kes kogub seni esitatud kohalike algatuste menetlusprotsessi kohta tagasisidet, kaardistab nende mõju ning töötab välja kohalikele omavalitsustele juhendmaterjali algatuste menetlemise soodustamiseks.

Rahvaalgatus.ee 2021. aasta statistika:

2021. aastal jätkus nii Rahvaalgatus.ee kasutajate kui ka loodud algatuste arvu kasv.

- Aasta jooksul suunati allkirju koguma **79 algatust**. Võrdluseks kolmel varasemal aastal jõudis portaali allkirjastamisele vastavalt 54 algatust (2020. aastal), 20 algatust (2019. aastal) ja 19 algatust (2018. aastal).

- Aasta jooksul külastas **357 tuhande kasutaja** suurune auditoorium portaali üle 562 tuhande korra ning algatustele anti aasta jooksul kokku **117 tuhat digitaalset allkirja**. Digiallkirjade hulk on aasta-aastalt kasvanud: 2020. aastal anti portaalis algatustele 106 tuhat, 2019. aastal 20 tuhat ning 2018. aastal 19 tuhat digitaalset allkirja.

-Piisava arvu allkirjade kokkusaamise järgselt esitati **Riigikogule 29** ning kohalikele omavalitsustele **15 algatust**. Riigikogu lõpetas aasta jooksul 27 kollektiivse pöördumise menetlemise.

- Rahvaalgatus.ee portaali töös hoidmiseks kogub Eesti Koostöö Kogu annetusi, et katta digiallkirjastamisega seotud kulud ning tagada keskkonnas tehniline tugi ja turvalisus. **2021. aastal tehti Rahvaalgatus.ee toetamiseks 2184 annetust kogusummas 17 834.18 eurot.**

Platvormi [arendustegevustel](#) on võimalik silma peal hoida kõigil huvilistel.

Rahvaalgatus.ee meediakajastus:

- 03.03.2021 ERR. [Kadri Org: Pöördumistele kogutud allkirjade tegelik mõju](#)
- 03.03.2021 KUKU. [Ärataja. Kadri Org: Osalusportaal Rahvaalgatus.ee saab viieseks](#)
- 04.03.2021 ERR. [Terevisioon. Rahvaalgatus.ee saab viie aastaseks](#)
- 04.03.2021 Müürileht. [„Seadusloome ahtad väravad- jala saab vahele igaüks, edasi ainult võimekad“](#)
- 12.03.2021 AEF minutid. [Kadri Org: rahvaalgatus.ee sünnipäevast](#)
- 20.07.2021 Õhtuleht. [Petitsioon petitsiooni otsa. Kas nendest ka mingit abi on?](#)
- 23.08.2021 Postimees. [Korruptsioonivaba Eesti avaldas koolidele eelarvestamise käsiraamatu](#) (sh Eesti Koostöö Kogu)
- 28.08.2021 Võrumaa Teataja. Osalusportaal kutsub võrulasi julgelt oma häält kuuldavaks tegema

Noored ja demokraatia:

Jätkasime koostöös Korruptsioonivaba Eestiga (KVE) demokraatiahariduse projektiga "Koolide kaasav eelarve". Esimesel poolaastal teostasime Põhjamaade Ministrite Nõukogu toetusel pilootprojekti neljas erinevas Eesti koolis - Keeni põhikoolis, Rapla Gümnaasiumis, Tallinna Rahumäe Põhikoolis, Tartu Annelinna Gümnaasiumis - ning 2021. aasta lõpus Integratsiooni SA toetusel kolmes eestivene noortega koolis - Lasnamäe gümnaasiumis, Loksa gümnaasiumis ja Narva Soldino Gümnaasiumis.

Ettevõtmise eesmärk on suurendada õpilaste teadlikkust demokraatlikest otsustusprotsessidest ning aktiveerida neid koolielus kaasa rääkima. Eesti Koostöö Kogu on arendanud Rahvaalgatus.ee juurde koolidele keskkonna

<https://kaasavkool.rahvaalgatus.ee/>, kus õpilased saavad digitaalselt ettepanekuid esitada ja nende üle kaasaegseid e-vahendeid kasutades demokraatlikult hääletada.

Pilootprojekt pälvis suure heakskiidu ning mõju mõõtmise tulemused viitasid sellele, et projekt panustab tulemuslikult demokraatiaharidusse ning koolikogukonna tugevdamisse.

Pilootprojekti kogemustele tuginevalt valmis ülevaatlik ja näitlikustatud

[käsiraamat](#), mida saavad kasutada õpetajad või teised kooli eestvedajad kaasava eelarvestamise läbiviimiseks ka iseseisvalt. Projektikogemust kajastati ka ajakirjanduses.

EKK demokraatia valdkonna ekspert jagas pilootprojekti kogemusi rahvusvaheliste partneritega koostöös korraldatud sündmusel "[Engaging youth in decision-making through participatory budgeting](#)".

Kohtusime eraldi ka Narva linnavalitsuse ning Narva koolide direktorite ning huvijuhtidega, et ettevõtmist lähemalt tutvustada ning julgustada projektiga liituma.

Tulenevalt pilootprojekti positiivsest tagasisidest ning tulemuslikust mõjust otsustasime koostöös projektipartneriga otsida koolide kaasava eelarve projektile jätkurahastust ka järgneva aastaks. Saime projektitaotlusele heakskiidu **Aktiivsete Kodanike Fondist**, kelle

toel on järgneva pooleteise aasta jooksul eesmärk teostada kaasava eelarve projekt veel vähemalt 10 koolis ning luua kaasavat eelarvestamist kui õpilasi ja koolikogukonda võimestavat ja demokraatlikke väärtusi arendavat initsiatiivi praktiseerivate koolide võrgustik.

Noored ja demokraatia meediakajastus:

17.09.2021 Õpetajate Leht [„Õpilased kooli eelarvet koostamas“](#)

24.09.2021 Õpetajate Leht „Kuidas toetada õpilastel 21. sajandi oskuste kujundamist?“

02.06.2021 Raplamaa Sõnumid. [Rapla Gümnaasium viis läbi kaasava eelarve pilootprojekti](#)

14.06.2021 Tartu Postimees [„Poiste kaasava eelarve idee tõi kooli hokilaua“](#)

EKK KOMMUNIKATSIOON

- Lansseerisime uue eestikeelse kodulehe www.kogu.ee
- Kogu aasta vältel andsime välja 12 uudiskirja, mis on peamine viis ka meie koostöövõrgustikku informeerida.
- Lõime sisu Rahvaalgatus.ee kui Eesti Koostöö Kogu sotsiaalmeediakanalitesse

JUHTIMINE

Koostöö Kogu tegevust juhtis 2021.a aasta lõpu seisuga 6-liikmeline nõukogu: Kaie Karniol (esimees), Külli Taro (ase-esimees), Arko Olesk, Ülar Mark, Andres Kütt, Ott Oja.

Aasta jooksul lahkusid nõukogust Triin Vihalemm, Urmo Kübar ja Triin Toomesaar. Nõukoguga liitusid Ott Oja ja Arko Olesk.

Nõukogu pidas kokku 5 koosolekut:

- 21.01.2021
- 11.06.2021
- 11.08.2021
- 24.11.2021
- 15.12.2021

Vastavalt sihtasutuse põhikirjale ei saa nõukogu liikmed nõukogu ülesannete täitmise eest tasu.

EKK tegevkontoris töötab 3 inimest:

- juhatuse liige Kairi Tilga (1,0)
- demokraatia valdkonna ekspert Kadri Org (1,0)
- juunini 2021 ka kommunikatsioonispetsialist Iris Herman (1,0)

KOOSTÖÖ KOGU RAHA ASJAD:

SA Eesti Koostöö Kogu on toimiv organisatsioon, millel puudub võlg riigi ja kohalike omavalitsuste, samuti lepinguliste partnerite ja teenuseosutajate ees.

Eesti Koostöö Kogu riigieelarveline sihtfinantseerimine on viimase viie aasta lõikes olnud järgmine:

2017. aastal - 230 082 eurot

2018. aastal - 230 082 eurot

2019. aastal - 240 082 eurot

2020. aastal – 230 082 eurot

2021. aastal – 230 082 eurot

Koos tegevustoetuse ja sihtotstarbeliste toetuste ja annetustega moodustasid Eesti Koostöö Kogu tulud 2021. aastal kokku 241 180 eurot

Sihtasutuse majandusaasta tulem viimastel aastatel:

2017. aastal -23 809 eurot

2018. aastal 71 307 eurot

2019. aastal 47 056 eurot

2020. aastal -19 942 eurot

2021. aastal 52 486 eurot

Aruandeaasta olulisemad suhtarvud olid järgmised:

Maksevõime üldine tase = käibevara/lühiajalised kohustused = 1,81

Rahaliste vahendite tase = raha ja selle ekvivalendid/lühiajalised kohustused = 1,81

Koostas: Kairi Tilga

02.02.2022

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	299 952	106 491	2
Nõuded ja ettemaksed	157	243	3,4
Kokku käibevarad	300 109	106 734	
Kokku varad	300 109	106 734	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	12 380	24 186	7,4
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	153 645	950	8
Kokku lühiajalised kohustised	166 025	25 136	
Kokku kohustised	166 025	25 136	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	81 598	101 540	
Aruandeaasta tulem	52 486	-19 942	
Kokku netovara	134 084	81 598	
Kokku kohustised ja netovara	300 109	106 734	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	240 821	270 060	8
Tulu ettevõtlusest	359	1 536	
Muud tulud	0	22	
Kokku tulud	241 180	271 618	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-10 739	-30 541	9
Mitmesugused tegevuskulud	-67 391	-118 942	10
Tööjõukulud	-110 564	-142 077	11
Kokku kulud	-188 694	-291 560	
Põhitegevuse tulem	52 486	-19 942	
Aruandeaasta tulem	52 486	-19 942	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	52 486	-19 942	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	86	873	3
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-13 945	-8 256	7
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	154 834	0	8
Kokku rahavood põhitegevusest	193 461	-27 325	
Kokku rahavood	193 461	-27 325	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	106 491	133 816	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	193 461	-27 325	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	299 952	106 491	

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2019	101 540	101 540
Aruandeaasta tulem	-19 942	-19 942
31.12.2020	81 598	81 598
Aruandeaasta tulem	52 486	52 486
31.12.2021	134 084	134 084

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Eesti Koostöö Kogu 2021. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad riigi raamatupidamise üldeeskiri ja Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

SA Eesti Koostöö Kogu tulemiaruaruande koostamisel on lähtutud RTJ 14 lisas toodud skeemist.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis „Raha“ kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase põhitegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, mis on võrdne nende nominaalväärtusega.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised ja muud lühiajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksud ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekavas summas.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse sihtasutuse enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 5000 eurot ühiku kohta.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulereeritud kulum.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

- Arvutustehnika 20-40%
- Muu materiaalne põhivara 10-50%

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000

Rendid

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulemiaruanDES kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, viitvõlad ning muud lühiajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Annetused ja toetused

Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui:

- (a) sihtfinantseerimise laekumine on praktiliselt kindel; ja
- (b) sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Vastavat kohustust kajastatakse

bilansis lühi- või pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Sihtfinantseerimisega kaasnevaid tingimusi ei loeta sisuliseks, kui nende täitmisega kaasnevad kulutused on minimaalsed ning risk, et neid ei täideta, on praktiliselt olematu.

Tulud

Tulu toodete müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu toodete müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel.

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

Kulud

Kulude arvestus toimub tekkepõhiselt, kui kaubad on kätte saadud või teenused osutatud.

Seotud osapooled

Seotud osapooltena käsitletakse sihtasutuse juhtkonda ja nõukogu liikmeid ning nende lähedasi pereliikmeid, samuti nende valitseva mõju all olevaid organisatsioone ja ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Arvelduskonto Riigikassas	299 952	106 491
Kokku raha	299 952	106 491

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	42	42	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	62	62	4
Muud nõuded	53	53	
Viitlaekumised	53	53	
Kokku nõuded ja ettemaksed	157	157	
	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	79	79	
Muud nõuded	164	164	
Viitlaekumised	164	164	
Kokku nõuded ja ettemaksed	243	243	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2021		31.12.2020	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks		12		26
Üksikisiku tulumaks		1 661		3 366
Erisoodustuse tulumaks		251		111
Sotsiaalmaks		2 931		5 695
Kohustuslik kogumispension		171		265
Töötuskindlustusmaksed		132		278
Ettemaksukonto jääk	62		79	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	62	5 158	79	9 741

Lisa 5 Kasutusrent (eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2021	2020	Lisa nr
Kasutusrendikulu	1 800	0	10
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest			

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
12 kuu jooksul	900	0	

Sihtasutus tegutses Vabariigi Presidendi Kantselei (VPK) ruumides, kus renti ei makstud. Seoses presidendi vahetumisega lõpetati ruumide rentimine VPK poolt ja sihtasutus kolis uutesse ruumidesse Toom-Kooli tänaval. Uue rendilepingu makseid kajastatakse lineaarselt rendikuluna rendilepingu perioodi jooksul. Rendilepingu saab lõpetada 30 päevase etteteatamisega.

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	2 445	2 445	
Võlad töövõtjatele	4 232	4 232	
Maksuvõlad	5 158	5 158	4
Muud võlad	545	545	
Muud viitvõlad	545	545	
Kokku võlad ja ettemaksed	12 380	12 380	
	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	2 765	2 765	
Võlad töövõtjatele	5 664	5 664	
Maksuvõlad	9 741	9 741	
Muud võlad	416	416	
Muud viitvõlad	416	416	
Saadud ettemaksed	5 600	5 600	
Tulevaste perioodide tulud	5 600	5 600	
Kokku võlad ja ettemaksed	24 186	24 186	

Lisa 7 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2019	Laekunud	Kajastatud tulemiaruan­des	31.12.2020
	Kohustised			Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
VPK toetus	0	230 082	230 082	0
Projektitoetus	1 301	8 136	9 437	0
Toetus Rahvaalgatusveebile	9 948	15 943	25 891	0
Kultuuriministeeriumi toetus	0	4 000	4 000	0
Kultuurkapitali toetus	0	1 600	650	950
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	11 249	259 761	270 060	950
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	11 249	259 761	270 060	950
	31.12.2020	Laekunud	Kajastatud tulemiaruan­des	31.12.2021
	Kohustised			Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
VPK toetus	0	230 082	230 082	0
Sotsiaalministeeriumi toetus	0	137 000	1 189	135 811
Toetus Rahvaalgatusveebile	0	17 834	0	17 384
Kultuurkapitali toetused	950	8 600	9 550	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	950	393 516	240 821	153 195
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	950	393 516	240 821	153 195

Lisa 8 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2021	2020
Uurimis- ja arengukulud	0	25 891
Tööjõukulud	1 189	0
Projekti ürituste ja tegevuste elluviimise kulud	9 550	4 650
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	10 739	30 541

Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otseste kuludena on aruandeaastal kajastatud rändnäituse "Kodukoha kompass" elluviimisega seotud kulutusi ja järgmise Eesti Inimarengu Aruande (EIA 2023) koostamisega seotud kulutusi.

2020. aastal kajastati sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otseste kuludena rändnäituse "Kodukoha kompass" elluviimisega seotud kulutusi ja EKK hallatava rahvaalgatusveebi www.rahvaalgatus.ee arendamisega seotud kulutusi.

Lisa 9 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Üür ja rent	2 020	848	6
Mitmesugused bürookulud	3 285	2 195	
Uurimis- ja arengukulud	10 023	17 331	
Lähetuskulud	1 350	932	
Koolituskulud	83	1 155	
Riiklikud ja kohalikud maksud	748	1 065	
Tõlke- ja trükiteenused	1 910	26 056	
Ürituste korraldamise kulud	6 762	18 422	
Info ja PR teenused	5 121	16 410	
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	25 385	18 024	
Arvestus- ja auditeerimisteenused	8 016	8 316	
Muud	2 688	8 188	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	67 391	118 942	

Lisa 10 Tööjõukulud

(eurodes)

	2021	2020
Palgakulu	83 786	106 400
Sotsiaalmaksud	27 967	35 677
Kokku tööjõukulud	111 753	142 077
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	1 189	0
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	3	3

Tööjõukulud jagunesid aruandeaastal töövõtu liikide osas järgmiselt:

juhatuse liikme tasud 47 518.-

töötasud 56 803.-

töövõtulepingute tasud 7 432.-

Sihtasutuses oli keskmiselt, taandatuna täistööajale, 1 juhatuse liige ja 2 töötajat.

Lisa 11 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2021	2020
Arvestatud tasu	47 518	47 486